

Tyhjät liiketalot kirkonkylien harmina

MILJÖÖ: Dosentti Heikki Kukkonen muuttaisi vanhat virasto- ja liiketalot asunnoiksi.

Valtionvirastojen, postien ja pankkien vetäytymisen kirkonkylästä on jättänyt jälkeensä tyhjiä liiketiloja, joissakin kunnissa jopa kokonaisia taloja. Myös kauppoja on jäänyt tyhjilleen.

- Tyhjät talot antavat väärän signaalin. Kivitalojen purkaminen ei kuitenkaan ole viisasta, talon kuorethan ovat arvokkaat. Nyt pitäisi vain muuttaa talojen käyttötarkoituksia, kirkonkylämiljöiden asiantuntija, Teknillisen korkeakoulun yhdyskunta- ja kaupunkisuunnitteluyksikön dosentti Heikki Kukkonen sanoo.

Hänen mielestään liiketiloja voisi muuttaa asunnoiksi, mikäli taloihin ei ole tulossa yrityksiä. Esimerkkejä liiketalojen asuintaloiksi muuttamisesta on vielä aika vähän. Kaavoitus on kuntien käsissä, joten kaavallisesti muutos on nopeasti tehty, mutta varsinainen remontti olisi melko iso.

- Esimerkiksi Polvijärvellä on suuri liiketalo lähes

tyhjiällä. Sen voisi hyvin muuttaa asunnoiksi, Polvijärvellä paljon lomiaan viettävä Kukkonen sanoo.

Kukkosen mielestä 1950-luvulla yleinen liike-asuintalon malli oli varsin hyvä joustavuutensa vuoksi. Alakerta oli yleensä liiketiloina ja yläkerta kauppiaan asuntona. Tarvittaessa koko talo oli helposti muutettavissa joko liiketiloiksi tai asunnoiksi.

Ei pysähtymisen merkki

Kukkosen mielestä tyhjiin liiketaloihin ei tarvitse merkitä kirkonkylätaajamien kehityksen pysähtymistä. Kirkonkylien kehittymistä on iät ajat ohjannut liikenne. Kirkonkylät ovat syntyneet yleensä tienristeyksiin vesistöjen äärelle, mutta kirkonkylän keskustan paikka on voinut muuttua vuosikymmenten varrella uusien teiden myötä.

Nyt tietoliikenteen kehitys on yhdessä valtion paikallishallinnon ohentamisen kanssa hävittänyt palveluja kirkonkyliltä. Kukkonen näkee virastojen häviämisen kuitenkin melko pienenä ilmiönä. Hän uskoo, että laajakaistayhteydet myös tuovat asukkaita kirkonkyläin etätyömahdollisuuksien myötä.

- Kunta, jonka talous on hyvissä kantimissa ja joka pystyy tarjoamaan hyvän miljöö ja hyvät asuinpaikat, houkuttelee, hän sanoo.

Joka vuosi 500 000 suomalaista muuttaa uuteen osoitteeseen. Kukkonen muistuttaa, että Helsingistäkin muutetaan koko ajan myös pois päin. Kirkonkyläin muutetaan sekä kaupungeista että sivukyliltä.

- Kirkonkylät ovat kasvaneet koko ajan. Erittäin harvat kirkonkylät ovat taantuneet, yleensä siihen syynä on ollut kuntaliitos. On mielenkiintoista nähdä, mitä tapahtuu esimerkiksi Tuupovaaralle tai Kiihtelysvaaralle, Kukkonen sanoo.

Dosentti Heikki Kukkonen uskoo itsenäisinä säilyvien kirkonkylien kehittyvän edelleen.

Margit Henriksen ja Ritva Juntunen eivät pidä tyhjästä liiketiloista keskellä kirkonkylää. Juuassa tyhjilleen on jäänyt muun muassa pankkitiloja.

Vesistöt näkyviin

Kukkonen varoittaa kirkonkylästä hukkaamasta viihtyvyystekijöitään.

- Kirkonkylien on tarjottava sitä, mitä kaupungit eivät pysty tarjoamaan eli maaseudun parhaita piirteitä moderniin asumistapaan yhdistettynä, hän sanoo.

Valttikortteina hän pitää ennen kaikkea vesistöjä. Lähes jokaisessa kirkonkylässä on joki tai järvi ai-

van lähellä, mutta Itä-Suomen kirkonkylissä se on yleensä näkymättömissä.

- Kirkonkylältä aukeava maisema on merkittävä asia, mutta sitä ei ole nähty mahdollisuutena. Nyt siitä pitäisi repiä ilo irti, Kukkonen sanoo.

Hän uskoo, että maisema ja vesistöt ovat seuraava asia, joka kirkonkylien suunnittelussa nostaa päätään. Edellinen suuri buumi kirkonkylien viihtyvyyden parantamisessa oli kirkonkylien pääteiden ja kevyenliikenteenväylien kunnostus.

Tyhjiin tiloihin halutaan toimintaa

- Ei ole mukava, että keskustassa on liiketiloja tyhjiällä, Ritva Juntunen tuumaa entisen pankkitalon kulmalla Juuan kirkonkylällä.

- Tyhjät talot tuovat kuolleeseen kylän tunnun. Tiloihin pitäisi löytää yrittäjiä, nimenomaan paikallisia yrittäjiä, Norjassa asuva entinen juukalainen Margit Henriksen säestää.

Juntusen mielestä Juuasta löytyisi hyviä mahdollisuuksia esimerkiksi vanhusten palveluita tarjoaville yrityksille.

- Hölmöltä tuntuvat tyhjät talot, eiköhän kuole vielä koko kylä. Tyhjänähän se taitaa olla entinen postikin, mutta minkäpä sille tekee, Heimo Pääs-

kyvuori tuumii.

Pentti Vartiaisen mielestä tyhjiä liiketiloja pitäisi markkinoida Juuan ulkopuolelle. Hän muistuttaa, että Juukaan on ennenkin tullut yrittäjiä muualta Suomesta.

- Nyt pitäisi panostaa nimenomaan pienyrityksiin. Jos näitä mahdollisuuksia markkinoitaisiin ympäri Suomen, voisi Juukaan yrittäjiksi tulijoita löytyä, hän arvelee.

Mauri Turunen sen sijaan on pessimisti.

- Mitäpä niille osaa, tyhjiä mitä tyhjiä. Ne on tehty ison rahan aikana, nyt sitten ovat tyhjiällä, hän tuumaa.